

**DR. J. H. WESTERMANN EN GRAAF LÉON LIPPENS DOOR
Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN ONDERSCHIEDEN MET
DE ORDE VAN DE GOUDEN ARK**

Dr. J. H. Westermann en Graaf Léon Lippens door Z.K.H. de Prins der Nederlanden onderscheiden met de Orde van de Gouden Ark

Onder de dertien natuurbeschermers die in 1974 de Gouden Ark ontvingen behoorde als eerste Nederlander, de secretaris van het Wereld Natuur Fonds, dr. J. H. Westermann (zie ook 'Panda Nieuws' 10: nr. 4, pag. 35), en de Belgische ornitholoog Graaf Léon Lippens.

De versierselen behorende bij deze onderscheiding, werden op 28 februari tijdens een bijeenkomst op paleis Soestdijk door Z.K.H. de Prins der Nederlanden persoonlijk uitgereikt. In 1971 werd de 'Stichting de Orde van de Gouden Ark' door de Prins ingesteld, welke ten doel heeft personen te onderscheiden die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt voor het behoud van de flora en fauna op aarde. Z.K.H. de Prins der Nederlanden is grootmeester der Orde.

Het ordeteken wordt gevormd door een vijfarmig blauw geëmailleerd gouden kruis, hetwelk rust op een tweemaal zo breed wit geëmailleerd gouden kruis. De armen van beide kruisen zijn van gelijke lengte. Deze lopen in het midden breed uit. Aan de uiteinden zijn zij ingekeept. Tussen de armen der beide kruisen bevindt zich een gouden lauwerkrans. Het medaillon vertoont een gouden ark op een blauw geëmailleerde ondergrond; het is omgeven door een gouden rand. De keerzijde van het ordeteken is glad. Het ordeteken is gedekt door een groene lauwerkrans. Het wordt gedragen aan een geeloranje lint, met smalle verticale blauwe en groene banden aan de boorden.

J. H. Westermann geboren in 1907, Loosdrecht. Doctor in de geologie. Werkzaam bij geologische dienst Shell maatschappijen in Sumatra, Borneo, Nieuw-Guinea, Venezuela en Colombia (1934 - 1943, 1946). Van 1943 tot 1946 in bestuursdienst van de Nederlands-Indische Regering in Australië en Java. Directeur Voorlichtingsinstituut voor de Nederlandse Antillen (1947 - 1952). Adjunct-directeur Nederlandse

H.M. de Koningin feliciteert Graaf Léon Lippens nadat hem de versierselen behorende bij de Orde van de Gouden Ark, door Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins der Nederlanden zijn uitgereikt op 28 februari 1974 te Soestdijk.

Organisatie voor Zilver-Wetenschappelijk Onderzoek (ZWO) en tevens werkzaam voor gelijksoortige stichtingen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek in Nieuw-Guinea, Suriname, Nederlandse Antillen en de tropen in het algemeen (1953 - 1972). Lid bestuur Nederlands Indische Vereniging tot Natuurbescherming (1937 - 1939). Lid bestuur Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen (sedert 1946). Lid en later secretaris Nederlandsche Commissie voor Internationale Natuurbescherming (sedert 1947); idem Nederlandsche Stichting tot Internationale Natuurbescherming (sedert 1962). Lid, en aanvankelijk secretaris, Nederlandse Sectie, Internationale Raad voor Vogelbescherming (sedert 1947). Bestuurslid en later secretaris Wereld Natuur Fonds (sedert 1962). Heeft meegewerkt aan de redactie van de Internationale Conventie voor de Bescherming van Vogels (Parijs 1950). Heeft naast enkele regionaal-geologische verhandelingen gepubliceerd over natuur- en faunabescherming in Nederlands-Indië, Suriname, Nederlandse Antillen, Caribisch gebied.

Graaf Léon Lippens werd geboren in 1911 te Beernem (W.VI.), België. Doctor in de Rechten. Adjunct-Conservator van de Nationale Parken in Kongo (1935 - 1936). Burgemeester van Knokke (1946 - 1966). Plaatsvervangend Senator (1960 - 1964). Secretaris-Generaal van 'International Committee for the Preservation of Birds' (1935 - 1950). Heeft meegewerkt aan de redactie en promotie van de Internationale Conventie voor de Bescherming van de Vogels (Parijs 1950). Stichter en Eervoorzitter van de 'Belgische Natuur- en Vogelreservaten'. Werkend lid van de Internationale Jachtraad. Lid van de Hoge Raad van de Jacht in België. Stichter en beheerder van het Vogelreservaat 'Het Zwin' te Knokke. Heeft talrijke bijdragen en studies over vogels geschreven (zie ook 'Het Vogeljaar' jrg. 19, no. 4, pag. 569 - 570). Auteur van: 'Bij de Dieren in de Wildernis - Momentopnamen' (1937); 'Les Oiseaux d'Eau de Belgique' (1941, 2e druk 1954); 'De Vogels in België' (1948); 'Tous nos Oiseaux en Couleurs' (1951) en samen met Henri Wille de 'Atlas van de Vogels in België en West-Europa' (1972).

Onze felicitaties aan dr. Westermann en Graaf Lippens.

Redactie

Nog eens: Vragen rondom de geringe aanwas van Eidereenden en Bergeenden op Vlieland

Naar aanleiding van hetgeen in 'Het Vogeljaar' (jrg. 21, pag. 531) en in het 'Waddenbulletin' (jrg. 8, no. 5, pag. 19) door J. T. (J. Taapken) wordt gezegd in verband met een eerder door mij geschreven artikel in 'De Pieper' (jrg. 12, pag. 41 - 52) over het hierboven aangeduide onderwerp, zou ik het volgende willen opmerken. Ik meen voldoende materiaal te hebben aangedragen om de massale vernietiging door Zilvermeeuwen van jonge Eider- en Bergeenden op Vlieland waar te maken. Door andere insiders wordt die vernietiging toegegeven, o.a. door drs. G. C. Boere in het 'Waddenbulletin' van januari 1974 (pp. 16 - 17). Er zijn in de literatuur geen gegevens beschikbaar waaruit blijkt dat die massale ondergang aan andere oorzaken zou kunnen worden geweten, zoals door Taapken wordt gesuggereerd. Uit de publicaties van E. v. d. Broek en C. Swennen, noch uit die van J. H. Koeman wordt over sterfte bij Eider-pull door parasieten of t.g.v. chemische vergiftiging gesproken en sedert 1967 praktisch ook niet meer

bij adulte Eidereenden.

Ook door anderen wordt zulk een sterfte op grote schaal niet aan deze euvelen toegeschreven en evenmin aan andere oorzaken. Bij de Bergeend werden gevolgen van paratitaire ziekten of ernstige vergiftiging helemaal nooit geconstateerd en toch is het overlevingspercentage bij deze soort op Vlieland nog geringer dan bij de Eiders.

De verontrusting van de broedende Zilvermeeuwen wordt door de heer Taapken als oorzaak aangeduid van een toenemende Zilvermeeuwen-predatie, o.a. ten gevolge van de regelmatige excursies door de broedkolonies. Dit is echter zeer onwaarschijnlijk, omdat de rovende meeuwen volgens de tot nu toe verkregen aanwijzingen geen broedvogels zijn, maar 'losse' op het wad rondzwervende individuen. Ik heb grote bezwaren tegen het feit, dat de heer Taapken de rol van die rovende Zilvermeeuwen bagatelliseert, culminerend in de opmerking dat wij ons niet door sentimenten moeten laten leiden, nu de activiteiten van die meeuwen er een beetje dramatisch uitzien, activiteiten welke er ongetwijfeld — volgens de heer Taapken — toe bijdragen dat het een sterk ge-

slacht Eiders blijft. Het is mij niet duidelijk hoe die meeuwen door de verdeling van zo goed als een gehele locale populatie van Eider- en Bergeenden-pullt kunnen bijdragen aan de instandhouding van een sterk geslacht van die eenden!

De heer Taapken verzet zich ook tegen menselijk Ingrijpen waarbij blijkbaar geheel over het hoofd wordt gezien, dat de zeer intensieve bescherming van haast alle broedkolonies van de Zilvermeeuw in het Waddengebied bij uitstek als zulk een ingreep moet worden gezien.

Als met het betoeg van de heer Taapken gezegd wil zijn, dat wij ons niet druk behoeven te maken over de ernstige aantasting van een lokaal vogelbestand zolang de soorten, welke daar onder te lijden hebben niet met ondergang worden bedreigd of zienderogen achteruit gaan, betekend dit naar mijn mening een eerste stap op een heilloze weg, waarop ik hem beslist niet wil volgen. Door het aanleggen van zulk een maatstaf zouden de activiteiten van de Vogelbeschermingsbeweging tot op zulk een laag niveau worden teruggeschoefd dat weinigen zich daarmee zouden kunnen verenigen. Niet alleen omdat het hier om vogelsoorten gaat waarvan het broeden binnen onze landsgrenzen als iets waardevols wordt ervaren, ook al laten wij de Kluut — die mede een hoge tol betaalt aan het optreden dier rovende meeuwen — geheel buiten beschouwing, maar omdat het onverantwoord is om te wachten met het treffen van maatregelen tot wél een merkbare achteruitgang constateerbaar wordt!

Nergens in mijn betoeg heb ik willen beweren dat Eiders of Bergeenden op Vlieland of binnen het Waddengebied met ondergang worden bedreigd, maar ik heb materiaal willen aandragen om aan te tonen, dat de nu doorgevoerde Zilvermeeuwen-bescherming, o.a. tot uiting komend in de strenge bewaking van bijna alle bekende broedkolonies, als gold het een zeldzame vogelsoort, tot consequenties kan leiden die niemand van ons wenst. Daarnaast is het mijn mening dat het een ongezonde toestand is om grote delen van Vlieland gedurende een half jaar of nog langer hermetisch voor het publiek te sluiten met als één der doelstellingen Eideren Bergeend ongestoord te laten broeden, om dan te constateren dat praktisch het gehele resultaat dier

nestbescherming door Zilvermeeuwen predatie teniet wordt gedaan...

Ik meen dat mijn standpunt inzake de verontrustende rol, welke ik de Zilvermeeuw in het Waddengebied toedicht, steun vindt in het in het jubileumnummer van 'Het Vogeljaar' (april 1974) door K. H. Voous gepubliceerde artikel: "Gevoelige' vogelsoorten, of: over het behoud van gewone vogels in ons land'. Want dit artikel begint met een citaat uit 'De Vogels van Noordwijk' (1973), dat luidt als volgt: 'Moge het schrikbeeld dat ons voor ogen staat: een Noordwijk waar het vogelbestand alleen nog uit meeuwen en Spreeuwen bestaat, geen werkelijkheid worden'. Met kort daarop de uitspraak van Voous: 'In ons geval betekent het dat de opmerkelijk grote aantallen Huismussen, Spreeuwen, Merels, Kauwen, Turkse Tortels, Kokmeeuwen en Zilvermeeuwen in ons land bijdragen tot een grote 'ornithomassa' die even eenzijdig en daardoor even alarmerend is als de toename van de schol (commerciële vis!) in de Waddenzee'.

Omdat de mij door de redactie uitdrukkelijk toebedeelde ruimte (die de helft was van de hier afgedrukte. Red.) het niet toelaat ook van repliek te dienen op het in het 'Waddenbulletin' no. 1 en 2, 1974, door de heren Boere en Swennen gegeven commentaar en door deze laatste in het hierboven al aangehaalde jubileumnummer van 'Het Vogeljaar', en de redactie van het 'Waddenbulletin' de discussie over dit onderwerp als gesloten verklaarde, moet ik het hierbij op deze plaats laten. Maar wel wil ik aan het bovenstaande toevoegen, dat ik de verdenking van eerstgenoemde scribent als zou jaloezie of afgunst de drijfveer van mijn artikel zijn geweest en de bewering van de tweede schrijver dat ik dit schreef onder het mom van vogelbescherming en om een zeer dubieus doel te dienen, onwaardige uitlatingen vind, ver beneden het peil liggend van wat men behoorlijk pleegt te noemen. Als dit dan de manier is waarop het op een correcte wijze signaleren van vermeende wantoestanden binnen het Waddengebied wordt afgedaan, is dit een bewijs dat wij nog lang niet zijn waar wij wezen willen. Het zal de tegenstanders van ons streven goed doen dit te constateren...

● A. Hoogerwerf, P. C. Hooftstraat 8,
Bakkum N.H. (april 1974)